

**A Kúria
végzése**

Az ügy száma: Kvk.V.39.388/2022/4.
A tanács tagjai: dr. Darák Péter a tanács elnöke
dr. Stefáncsik Márta előadó bíró
dr. Márton Gizella bíró

A kérelmező: FIDESZ - Magyar Polgári Szövetség
A kérelmező jogi képviselője: Biczi és Turi Ügyvédi Iroda
(ügyintéző: dr. Biczi Tamás ügyvéd)
Az ügy tárgya: választási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Nemzeti Választási Bizottság 2022. március
30. napján kelt 245/2022. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 245/2022. számú határozatát helybenhagyja.

A feljegyzett 10.000 (tízezer) forint nemperes eljárási illeték az állam terhén marad.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A magánszemély jelölt (a továbbiakban: Jelölt) az országgyűlési képviselők 2022. évi általános választásán Budapest 12. számú országgyűlési egyéni választókerületben jogerősen nyilvántartásba vett képviselőjelölt. A Jelölt rendelkezik közszereplői Facebook-oldallal, amelyen megjelenő hirdetések finanszírozójaként a kormányvaltas2022.eu nevű internetes honlap (a továbbiakban: Honlap) került megjelölésre.

[2] Egy magánszemély kifogást nyújtott be Budapest 12. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OEVB). Kérte annak megállapítását, hogy a Jelölt és a vele együttműködő külső finanszírozó Honlap megsértették a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt, a választás tisztaságának megóvása, c) pontjában foglalt esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között, illetve e) pontjában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveket azáltal, hogy az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: Kftv.) 7. § (1) bekezdésében meghatározott kampánykeret-korlátozás megkerülése érdekében látszólag független külső finanszírozó igénybevételevel folytatják a képviselőjelölt internetes kampányát, így a Jelölttől a választási eljárásban szélesebb fizetett megjelenési lehetőséghez, tehát jogtalan előnyhöz jut. Kérte továbbá, hogy Jelölt és a Honlap további jogsértéstől való eltiltását.

[3] Az OEVB 23/2022. (III.24.) számú határozatával a kifogást a Ve. 215. § d) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Indokolása szerint a választási kampány költségeinek elszámolására és ellenőrzésére a Magyar Államkincstár rendelkezik hatáskörrel.

[4] A határozattal szemben a kérelmező által előterjesztett fellebbezés alapján eljáró Nemzeti Választási Bizottság a 2022. március 30-án meghozott 245/2022. számú határozatával az OEVB határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján helybenhagyta.

[5] Határozatát a Ve. 221. §-ára, a 223-225. § -ára, 231. § (5) bekezdés a) pontjára és a Kftv. 8. § (1) - (2) bekezdésére alapította, hivatkozott a 98/2022., a 129/2022., a 204/2022. és a 217/2022. NVB számú határozataiban, továbbá a Kúria Kvk.VI.39.270/2022/2. számú és Kvk.III.39.264/2022/4. számú végzéseiben foglaltakra.

[6] Indokolása szerint a Kftv. 8. § (1) – (2) bekezdése alapján a választási kampány költségeinek elszámolása és ellenőrzése tekintetében a Magyar Államkincstár jogosult eljárni. A Kftv. a választási szervek közül a Nemzeti Választási Bizottság kizárólag az országgyűlési képviselők általános választásán nemzetiiségi listát állító országos nemzetiiségi önkormányzatok költségvetési támogatása kapcsán állapít meg hatáskört, a Nemzeti Választási Iroda részére pedig adatszolgáltatási kötelezettséget ír elő. Az országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság a Kftv. alapján azonban semmilyen hatáskörrel nem rendelkezik.

[7] A Kúria a Kvk.III.39.264/2022/4. végzése indokolásának [44] bekezdésében, valamint a Kvk.VI.39.270/2022/2. számú végzés indokolásának [31]-[32] bekezdéseiben foglaltakra utalással rámutatott, hogy a választási kampány költségeinek elszámolása és ellenőrzése tekintetében a választási bizottságoknak még a választási eljárási alapelvek sérelmére hivatkozás esetén sincs hatáskörük eljárni. A Kúria végzése mindenkire kötelező megállapításokat tartalmaz, rendes jogorvoslattal nem támadható és az abban kifejtett jogértelmezéshez eljárása során kötve volt.

[8] Kitért arra, hogy a Kúria fellebbezésben felhívott Kvk.II.37.395/2014/2. számú végzésében foglaltak az alapul fekvő jogszabályi rendelkezésekben mutatkozó jelentős eltérés miatt analógiaként nem alkalmazhatók. Az adott ügyben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) szabályait és a választási eljárási alapelvek megsértését együttesen megállapító döntés alapja az volt, hogy az Nkt. 24. § (3) bekezdése

általános tiltó rendelkezést tartalmaz a nevelési-oktatási intézményekben folytatott politikai tevékenységgel kapcsolatban, amely választási kampányidőszakban történő megsértésének megítélése a választási bizottságok hatásköre a Ve. különös részében rögzített jogorvoslati hatásköri szabályok alapján. Ezzel szemben a Kftv. megsértése esetében a Kftv. nem a választási bizottságokat, hanem a Magyar Államkincstárt nevesíti eljáró szervként, továbbá az Nkt. és a Kftv. között a jogkövetkezmények alkalmazása tekintetben is eltérés mutatkozik: az Nkt. 24. § (3) bekezdésében egy konkrét tilalom jelenik meg, amely megsértésének jogkövetkezménye a választási bizottság határozatában jelenhet meg, míg a Kftv. esetén a 7. § (1) bekezdésének sérelme esetén a jogkövetkezmények alkalmazására a Magyar Államkincstár jogosult.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem

[9] A kérelmező, mint az országgyűlési képviselők 2022. évi általános választásán a Jelölttel ellenérdekű nyilvántartásba vett jelölt szervezet a Nemzeti Választási Bizottság 245/2022. számú határozata ellen elektronikus úton a törvényes határidőben bírósági felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyben a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján a határozat megváltoztatását, a kifogásnak helyt adó határozat meghozatalát kérte.

[10] Álláspontja szerint a Nemzeti Választási Bizottság határozat sérti a Ve. 43. § (1) és (5) bekezdéseit, továbbá 208. §-át.

[11] Előadta, hogy a Kúria Kvk.III.39.264/2022/4. végzésére hivatkozással a Nemzeti Választási Bizottság elmulasztotta a tényállás tisztázását, amely hiányában megalapozatlan a kifogás hatáskör hiányára hivatkozással történő elutasítása. Hangsúlyozta, hogy a kifogás nem arra irányult, hogy a választási bizottságok a Kftv. rendelkezéseinek megsértését állapítsák meg, hanem azt állította, hogy a választási eljárás esélyegyenlősége megbomlott, amely a Jelölt kampányának jogkerülő jellegére vezethető vissza, továbbá az átvállalt kampányfinanszírozással a Jelölt és a Honlap a választókat is megtéveszti. A 177/2022. (III. 16.) NVB határozatában a Nemzeti Választási Bizottság kiemelte, hogy a választási eljárási jogsértés megállapítása független attól a ténytől, hogy egyes választójogi jogsértések ezzel párhuzamosan más jogágak tekintetében is jogsértésnek minősülnek és szankciót vonhatnak maguk után. Jelen ügyben hasonló a jogi helyzet. A megállapítható tényállás a választási eljáráson kívüli szabályok (Kftv.) sérelmét is felveti, de enélkül is fennáll a választási eljárás alapelveinek sérelme.

[12] Vitatta a határozati megállapítást, mely szerint a Kúria döntése mindenkire nézve kötelező. Ezzel szemben az adott tényállás mellett a kúriai gyakorlat követése félreértésen alapul, a Kúria döntése nem normatív erejű, kötelező alkalmazása kimerül a konkrét ügyben. Eltérő tényállás és jogi érvelés eltérő irányú döntést indokol. A bizonyos típusú tényállásokra vonatkozó joggyakorlat akár jelentős fejlődése nem jogellenes.

[13] A Nemzeti Választási Bizottság nem vizsgálta, hogy a bizonyítékok alátámasztják-e azt a megállapítást, hogy a Honlap nem önálló, politikai véleményformáló entitás, hanem egy finanszírozó szervezet, így a közösségi oldalon folytatott reklámtevékenysége nem valamely jelölt melletti kiállítás, hanem magának a jelöltnek a kampánya. A Nemzeti Választási Bizottság mulasztása miatt arról sem tudott dönten, hogy a választási eljárásban jogszerűen igénybe vehető-e olyan kampány, amelyet névlegesen nem a jelölt vagy jelölt szervezet finanszíroz. Tételes Ve. rendelkezés hiányában ez pedig csak a választási eljárás alapelvei alapján vizsgálható.

[14] A bizonyítékok alátámasztják, hogy sérült a választás tisztaságának alapelve [Ve. 2. § (1) bekezdés a) pont], mert a Jelölt nem maga finanszírozza hirdetéseit, ezáltal megteveszti a választópolgárokat, és követhetetlenül teszi számukra a kiadások áttekintését, a jogszerű és a jogellenes kampányeszközök egymástól való elválasztását, amely súlyos, a választók akaratát meghajlító cselekmény.

[15] Az esélyegyenlőség sérelmét [Ve. 2. § (1) bek. c) pont] az okozta, hogy Jelölt tevékenysége révén olyan előnyökhöz jutott, melyek a jogkövető magatartást megvalósító versenytársak számára nem adóttak. A Kúria Kvk.IV.37.359/2014/2. számú határozata alapján a *„kampányhoz kötődő jogegyenlőség követelménye, az egyenlő esély elve a választási kampány idején akkor érvényesül, ha a jelölőszervezetek és jelöltek számára azonosak azok az objektív, külső feltételek, amelyek mellett képesek választási üzeneteiket eljuttatni a választókhoz. Így külső, objektív feltétel egyebek mellett az, hogy azonos eséllyel férjenek hozzá azokhoz az eszközökhöz, alkalmazhassák azokat a technikákat, amelyek sikeresen és hatékonyan többszörözik meg kommunikációjuk meggyőző erejét.”*

[16] A jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelve [Ve. 2. § (1) bekezdés e) pont] sérelme bekövetkezett, mert a Jelölt olyan forrásokat vont be kampányába, melyeket a Kftv. zárt felsorolása nem tartalmaz, ekként nem megengedett, ráadásul a kiadásokra vonatkozó felső határ megkerülésére irányul.

[17] Sérelmezte a Kúria Kvk.III.37.608/2019/4. számú határozatában foglaltaknak analógia útján történő, ellentmondásos indokokkal történő alkalmazásának elvetését. Az ott kifejtettek szerint a választási eljárásban a Ve. szabályai kérhetők számon, más törvény szabályai csak annyiban, amennyiben azokra maga a Ve. utal, vagy az adott külön jogszabály a Ve.-re utal vissza, és ilyen módon azok közvetlen alkalmazását választási eljárásban lehetővé teszi. A választási eljárásban az Nkt. 24. § (3) bekezdés megsértésére a választási alapelv megsértésére hivatkozással tehát kifogás alapítható. A Kftv. is konkrét tilalmat fogalmaz meg a hivatkozott 7. § (3) bekezdés b) pontjában, amikor jogellenessé nyilvánítja az 5 millió forintot meghaladó kampánykiadásokat, emellett sem az Nkt., sem a Kftv. nem ad kifejezetten hatáskört a választási bizottságok számára, ennek ellenére előbbi törvény vonatkozásában a gyakorlat megállapítja a hatáskört, míg utóbbi törvény esetében nem.

[18] Utalt arra is, hogy az ügy szempontjából nem a Kftv. által meghatározott hatásköri szabályok bírnak relevanciával, mert azok a kampánykiadások utólagos elszámolására vonatkoznak. A választási eljárás alapelveinek törvénytörtető gyakorlat folytán bekövetkezett sérelme kapcsán azonban a választási bizottságok rendelkeznek hatáskörrel. A hatáskör „elvetése” azzal az eredménnyel jár, hogy a jogalkalmazó szervek a jelöltek, jelölő szervezetek számára azt üzeni, az egyenlő feltételrendszer a kampány során a Kftv. körében elkövetett jogsértésekkel szerzett előny a választási eljárás során jogszerűen megtartható, az a választás eredményének jogerős megállapításáig és a jogerőnek köszönhetően azt követően sem reparálható, a választók megtevesztése elfogadható.

[19] A már csatolt, illetve a felülvizsgálati kérelemhez mellékelte újabb bizonyítékok állítása szerint megerősítik, hogy a Jelölt közösségi oldalon folyó kampányának átvállalt finanszírozása zajlik. A Jelölt külső finanszírozó által vett hirdetési kiadásai továbbra is aktívak, kampányanyagainak hirdetési összege a 395.000 Ft-ról március 22. és 28. között kb. 114.000 Ft-tal tovább emelkedett, illetve a hirdetésekre elköltött teljes összeg az elmúlt 30 napban, kb. 412.916 Ft volt.

A Kúria döntése és jogi indokai

[20] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

[21] A Ve. 223. § (3) bekezdés második fordulata értelmében bírósági felülvizsgálati kérelmet a) jogszabálysértésre hivatkozással, illetve b) a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen lehet benyújtani. A Ve. 224. § (3) bekezdés a) pontja szerint a bírósági felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell a kérelem 223. § (3) bekezdése szerinti alapját.

[22] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében jogszabálysértésként a Ve. 43. § (1) bekezdése és 208. §-a megsértését állította.

[23] A Ve. 43. § (1) bekezdése szerint a választási bizottság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján tisztázza a döntéshozatalhoz szükséges tényállást. A Ve. 208. §-a alapján kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

[24] A választási bizottságok hatáskör hiányára hivatkozással utasították el a kifogást, illetve a fellebbezést, ezért a Kúria azt vizsgálta, hogy a hatáskör megállapításához szükséges tények határozati rögzítése és értékelése a választási határozatban jogszerűen történt-e.

[25] A Kftv. preambuluma szerint az Országgyűlés a kampányköltségek átláthatóvá tétele, és ezzel az országgyűlési képviselők választásán induló jelöltek és jelölő szervezetek esélyegyenlőségének elősegítése, a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás feltételeinek megteremtése és az országgyűlési képviselők választása tisztaságának megóvása, tehát a választási eljárás Ve. 2. § (1) a), c) és e) pontjaiban nevesített, a választási eljárás alapelveinek érvényre juttatása érdekében alkotta meg a törvényt. Rendelkezik a jelöltek, jelölő szervezetek, az országgyűlési képviselők általános választásán nemzetiségi listát állító országos nemzetiségi önkormányzatok állami támogatásának mértékéről [Kftv. 1. § (1)-(2) bekezdés, 3. §, 5. §], illetve arról, hogy a támogatás a jelölt esetén kizárólag a Ve. szerinti kampánytevékenységgel összefüggő dologi kiadások, a jelölő szervezetek, országgyűlési képviselők általános választásán nemzetiségi listát állító országos nemzetiségi önkormányzatok esetén pedig kizárólag a választási kampányidőszak alatt, a választási kampánytevékenységgel összefüggő kiadások finanszírozására fordítható [Kftv. 1. § (3) bekezdés, 6. § (1) bekezdés]. A támogatást a Magyar Államkincstár a jelölt esetén megállapodás, egyéb esetben pedig a Nemzeti Választási Bizottság nyilvántartásba vételre vonatkozó határozatában megállapított jogosultság alapján folyósítja [Kftv. 2. § (2) bekezdés, 4. § (2) bekezdés, 6. § (2) bekezdés], majd annak Kftv. szerinti *elszámolását* ellenőrzi, rendelkezik az esetleges visszafizetési kötelezettségről [Kftv. 8. - 8/C. §].

[26] A Kftv. 7. §-a rendelkezéseket tartalmaz a kampányidőszakban a jelöltek és jelölőszervezetek kampányköltségeire fordítható összegek felső határára (jelöltenként 5 millió Ft a tárgyévet megelőző évre megállapított fogyasztói árindexszel növelve), amelybe az állami támogatás összege is beszámítandó [Kftv. 7. § (1) - (2) bekezdés]. A maximális összeg *túllépését* az Állami Számvevőszék a választást követő egy éven belül ellenőrzi a jelöltek és jelölő szervezetek esetén hivatalból lefolytatandó ellenőrzés keretében [Kftv. 9. § (4) bekezdés].

[27] Mindezen rendelkezések szerint tehát a kampányra fordítható felső összeghatár túllépésének vizsgálata az Állami Számvevőszék hatásköre, és mivel a törvény bevezetője kifejezetten felhívja a választási eljárási elveket, mint a törvénnyel elérni kívánt célokat, továbbá az ezek érdekében való eljárásra hatáskörrel rendelkező szerveket is meghatározza, a

Kúria fenntartja jelen ügyben is a már kialakított gyakorlatát, mely szerint önmagában az a tény, hogy a Kftv. szabályainak megsértéséhez kapcsolódóan a kifogást előterjesztő a Ve. egyes alapelveinek megsértésére is hivatkozik, nem jelenti azt, hogy a kifogás elbírálására a választási bizottságoknak lenne hatásköre [Kvk.III.39.264/2022/4., Kvk.III.39.363/2022/3., Kvk.V.39.373/2022/5.].

[28] A Nemzeti Választási Bizottság az Nkt. alapján meghozott kúriai döntés analógia útján történő alkalmazását helytállóan mellőzte. Az Nkt. nem szabályozza a tiltott politikai tevékenységgel szemben eljárásra jogosult szervet, ezért a Ve. általános rendelkezési alapján a kifogás érdemi vizsgálatára a választási bizottságok jogosultak. A jelen kifogás tárgyát illetően azonban a Kftv. a választási eljáráshoz kapcsolódó, hatásköri szabályokat rögzítő, kifejezett rendelkezéseire tekintettel az érdemi döntés meghozatalára nem volt törvényes lehetőség.

[29] A Kúria megállapította, hogy a Nemzeti Választási Bizottság a hatáskör hiányának megállapításához szükséges tényállást a döntéshozatalhoz szükséges mértékben feltárta, a felülvizsgálati kérelemben felhívott Ve. 43. § (1) bekezdése tehát nem sérült, és a kifogásban a Ve. 208. §-a alapján megjelölt jogszabálysértések érdemi vizsgálatát a választási bizottságok, illetve a Kúria választási jogorvoslat keretében – hatáskör hiánya miatt - nem végezheték el.

[30] Mindezek alapján a Kúria a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alkalmazásával a Nemzeti Választási Bizottság határozatát helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

Az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló 2013. évi LXXXVII. törvény rendelkezéseinek megsértésén alapuló és ehhez kapcsolódóan a választási eljárási alapelvek megsértését állító kifogás elbírálására a választási bizottságoknak nincs hatásköre.

Záró rész

[31] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Ve. 228. § (2) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 157. § (13) bekezdése szerint alkalmazandó Kp. 124. § (5) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

[32] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (5) bekezdésében meghatározott nemperes eljárási illeték a kérelmezőt Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontja és (2) bekezdése alapján megillető alanyi illetékmentesség folytán - a Ve. 228. § (2) bekezdése alapján irányadó Kp. 157. § (13) bekezdése és 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 102. § (6) bekezdésének megfelelően az állam terhén marad.

[33] A végzés ellen a további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2022. április 6.

Kúria
V.Kvk.39.388/2022/4

7

dr. Darák Péter s.k.
s.k.
a tanács elnöke

dr. Stefancsik Márta s.k.
előadó bíró

dr. Márton Gizella
bíró